

مشرق و مغرب

محل مطبعه و اداره :

جفـال اوغلندۀ امنيت
صندوغى جوارندۀ
شنگول يقوشندۀ
۲۲ نومرو

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار
جدیده مع الممنونیه
قبول اولنور

درج ایدلمه یں آثار اعاده اولنماز

دینہ ، فلسفہ ، علوم ، حقوق ، ادبیات ، تاریخ ، سیاست ، و بالخاصہ احوال و شئوہ اسلامیدہ بحث ابرو و ہفتہ دہ بر نشر اولنور .

آبونہ بدلی

صاحب و مؤسسلری :

سنہ لکى	التى آیلنى	غروش
ممالک عثمانیہ ایچون	۶۵	۳۵
روسیہ	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیہ	۱۷	۹

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

در سعادتدہ نسخہ سی ۵۰ پارہ در

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضلہ آلتیر

عدد : ۱۳۴

۲۸ ربیع الاول پنجشنبہ ۱۷ مارت ۳۲۶

آلتنجی جلد

متزاید اور و پا قوت و نفوذینک تأثیرات مستولیا نه سنده مانع اولامادی .
۱۹ نجی عصر میلادیده یاشایان آچه سلطانلری ، ذی اقتدار سلفلرینک
محشم کولکه لرندن باشقه بر شی دکدیلر . مع مافیه آچه مملکتی بو
کونه قدر دها تمامیه هولانده لیلره تابع اولمه مشدر . هولانده لیلر ساحه
واوویه حاکم ایسه لرده طاغله عیغینوب ، استقلال ملیرینی محافظیه ،
شرفی برماضینک قهرمان اولادی اولدقلرینی اثباته یمن ایتمش بر طاقم
مجاهدیلر ، آره صره دوزلکه اینوب ، بوغاصیلری تترتمکدن حالا
قالمیورلر . . .

عصر حاضرده اسلام

— ۳ —

افغانستان سردار اعظمی حسن خان حضرت تلینک حسیات اسلامیه
وملیه ایله مملو اولان بیاناتی ترجمه ایدرهک صراط مستقیم قارئین کرامنه
عرض ایتشدک . او بیانات قطیعه اخوتکارانه ده کوسه تریوردی که
عصر حاضرده اولان اسلاملرک انتباه علویسی سائر اعصار ماضیه
نسبتاً غبطه بخشا بر حالده در . شرقاً و غرباً مسلمانلرده بر فکر اتحاد
اویانمشدر . میدان تنازع بقاده اسلامک موجودیتی اسلامک بیضه علیسی ،
اسلامک شرفی ، اسلامک استقبالی ، خلاصه بتون خواص اسلام
یالکز اتحاد اسلام سایه سنده تأمین و محافظه اولنه بیله جکی بالعموم
مسلمانلرک تصدیق کرده لری بولنمشدر .

۱۲ نجی ، ۱۳ نجی عصر هجریده افغانیلر ایله ایرانیلرک محاربات
خونریزانه و بربرینک قائنه صوصامشجه سنده اولان غوغای انتقام الودلری
نظر مطالعه دن کچریلسه بویکی قومک هیچ بروقت اتحاد ایدمه جکلی
و بربرینه ظهیر اولمه جکلری ا کلاشیلردی . باخصوص بویکی عنصر
قویم اسلامی اراسنده مابینت مذهبییه دن ظهوره کان عداوت و افتراق
یک بیوکدی . اراده اولان بو حجاب سیاهک رفنی — بو ایکی قومک
یکدیگرینه اولان حیانتنه نظراً — حوصله بشر قبول ایدمه میوزدی .

بحمدالله بوکون افغانستان مرکز اسلامی اولان دارالخلافه دن
آلدیغی حیات اتحاد پرورانه ایله خصم بی امان کبی باقدیغی قوم مشو
قرداشنک هر درلو اوغرایه جنی تهلمکله سپر اولمق ایستیور ، همان
امدادینه قوشمق ، ییشمک ارزوایدیور ، اون اوچنجی عصر هجری
اواخرندن بری کندیسی حمایه سنده بولندرمش و افغانستان اردولرینک
اصلاحنه صورت کلیه ده معاوننده بولنمش اولان انکلیزلرک علیهنه بو
کون حیت و صلابت دینه سنی اظهار ایدرهک بلا پروا چیقمق ایستیور .
قومشولری اولان دولتلر ایله مناسباتده بولنمه مق و اصلاحات عسکریه سنده
مدار اولمق اوزره سنوی انکلیزلرک ویرمکده اولدقلری او توییدی بحق
میلیون غروشدن ده ، انکلیزلرک اصول حمایه سندنده ، هپسندنده
واز کچهرک برادر و قومشوسی ایرانی کندی حامیسی اولان انکلیزلرک
تجاوزاتندن محافظه ایتک ، کله طیه نک حمایه سنده بولندیقنی بتون جهان

نفوذ و اقتداری آرتدی و اغلب احتمال کبرا بونک ایچون درکه
مشارالیهایی تخت اوزرنده بولندیردیلر . وفاتنده آچه مملکتی کوچو-
لمشدی .

تاج العالمک یرینه نورالعالم تقی الدین شاه کجدی (۱۶۷۵ -
۱۶۷۸) آچه مملکتی اوج ولایته تقسیم ایدن و مشهور بیت الرحمن
جامعی بنا ایتدیرن بو سلطاندر .

نورالعالم دن صوکره ، عنایت شاه ذکیه الدین شاه ، حکمدار
اولدی . بر سنه ک زمان سلطنتده مکّه مکرمه دن کیان بر هیأت سفارتی
قبول و عبدالرؤف سنعلکی نام فیلسوفی حمایه ایدرهک نام بر اقدی .

قادین حکمدارلرک دردنچیسو اونیبرسنه حکم سورن کالات شاهدر
مملکتده فسادک ترایدیله نهایت بو قادین خلع اولندی .

موسیو قاباتون بربری آردنجه درت قادینک آجه ده اجرای
سلطنت ایدمه بیلمسنی ، پولونه زیانک تشکیلات قدیمه اجتماعیه سنده عطف
ایدیور : مالای — پولونه زیا اقوامنده اک قدیم بر ماضیدنبری هیأت
اجتماعیه ماتریارقال ایدی ، یعنی عائله آناسنک تحت ریاستده بولنوردی
و بو جهته قادینلره احترام زیاده ایدی . بعدالاسلام ، قادین مواعنی
غائب ایتدی ، عائله قبیله و حتی دولت تشکیلاتنده ریاستی محافظه
ایلادی .

حاکمیت نساغنه سنی ، آچه سلطنتنه هیچ ده نافع ثمره لر ویرمدی ؛
قادین سلطانلرک ضعیفی ، آچه ناجلیتینک استقلال درجه سنده تغلبی
انتاج ایتدی . بودورده آچه دولتی ، داخل و خارجاً قوتسزلندی ،
تدنی ایتدی .

۱۶۹۹ دن ۱۸۲۴ سنه سنده قدر دوام ایدن دوره تاریخیه ، که حسین
افندی اثرینک اوچنجی قسمنی تشکیل ایدیور ، آچه دولتنک ضعف
وعجزی زمانیدر : بواننده کبرای دولت ، مملکتی متمادی فتنه و
فساد ایچنده بولندیریلر ؛ حکمدارلر ، یک آفاصله لرله تحته چیقوب
اینلر . دولتک اقتدارسزلانی آرتدجه ، حکمدارلرک اسملری اوزار ،
صفتلری پارلاقلاشیر . اوج سنه اجرای سلطنت ایتدکدن صوکره
خلع اولونان سلطان بدرالعالم شریف هاشم جمال الدین و اونک یرینه
کچهرک برسنه حکمدارلق طادینی طاندقن صوکره بدرالعالمک اوغلی
طرفدن قوغولان سلطان مرکز العالم شریف لامتوی بن شریف
ابراهیم ، و بونی قوغان سلطان جمال لعالم بدر المنیر ؛ بودور پادشاهلریدر .
بونلرک اوچیده کالات شاهه قرابتلری اولمقله برابر عرفاً عرب ایدیلر .
بدر المنیر ۲۳ سنه قدر تخت اوستنده قاله بیلیدی ، و بواننده ، قارمه
قاریشیق اولمش اولان مملکته آز چوق چکی دوزنده ویره بیلیدی .
لکن ، نهایت آچه اهالیسی عموم ، باختلال ایله بونی ده قوغدیلر .
آرتق مملکتده هیچ نظام و انتظام قالمادی : بربری آردندن حکمدار
اعلان اولونان شاهلرک کیمی یکرمی کون کیمی ایکی هفته پادشاهلق
ایدمه بیلیدیلر . ایچلرندن انجق بریسی جهان شاه ، محقق اولان انقراضی
دور دیرمق ایچون ، صرف غیرت ایلدیه سنده ؛ برطرفدن عدم اطاعته
آلشمش اصلزاده لرک افسادات متمادیه لرینه دیگر طرفدن ایتدکجه

مدینه اعلان ایتک ایستور . بو اوغورده استحقار مودن بیه چکنمور .

ایشته بو ، عصر حاضرده اولان انتباه اسلامینک ال جلی ، ال پارلاق بر نمونه اعجازکاریسیدر . افغانستان ۱۲۹۴ ده انکلیزلر ایله ایتدیکی محاربه نتیجه سندن بری انکلیزلره ایصنمش ، او وقتدن بری انکلیزلردن ده بر خیلی لطفلر کورمش و بر درجه اطمینان حاصل ایتشدی . افغانیلرک روسلره قارشو اولان عداوت وانتقاملرندن انکلتزه استفاده ایدرک روسیه نک هندستان قاپولرینی چالماسنه بر سد اوله رق افغانیلرک ترقیات عسکریه سنه وار قوتیه چاشمشدر . اسکیدن بری روسیه وانکلتزدنک آسیاده اولان بو رقابت شدید سندن اوتوز سنه یه قریب بر مدت دن بری افغانستان منتظم ، مکمل اردولره و بر چوق قلاع ، استحکامات مستحفظه یه مالک اوله بیامشدر . کابله مکمل طوپ ، تفک ، باروت فابریقه لری تأسیس ایدرک شمده یه قدر پک چوق اسلحه حربیه احضار ایتمشدر . آسیا بشارقی مرحوم عبدالرحمن خانک انکلیزلره قارشو طوتدینی پولتیقه دن امیر لاحقده آریلماش اولدیغندن او سیاست شمده یه قدر دوام ایتمش و بویه جه افغانستان مکمل بر عسکری مملکت حالته کمشدر . بوندن طولای روسیه ده افغان حدودنده دائمی مهم بر قوت بولندرمیه لزوم کورمشدر .

افغانیلر انکلتزدنک بو قدر مظاهرت ، ومعاونتی کوردکاری حالده داهی شهیر عبدالرحمن خانک وصیتی موجبجه انکلیزلره قارشو افغانیلرک سیاستی دائماً متیقظانه اولمشدر . سیرکود روسله انکلیزک برلشه جکنی او وقت افغان استقلالنک مخاطره ده قاله جغنی پیش ملاحظه ده بولندرمشدر انکلتزدنک مأمور سیاسینی بیه مملکتلرینه سربسته صوقامشدر . قندهار - هرات ، بشاور - کابل خطلرینه اصلا روی موافقت کوسترمامشدر . حتی بر انکلیز مأمورینک کابه کلوب کیتیمی بیک درلو مخاطره ایله اولمشدر . بونکچوندرکه انکلتزه طرفندن کابه کوندریه جک مأمور مخصوص اکثریاهندستان اهالی اسلام سندن اولمشدر . حکومت اهالی یه ، اهالی حکومتیه تابع اوله رق اون ملیونه قریب بر کتله بشریه بو سیاست متیقظانه یی تعقیب ایتمشدر ، مع مافیه اوتوز سنه یه قریب بر مدتدن بری افغانستان انکلتزه ایله صوک درجه ای چکنمیه غیرت ایتمشدر . روسیه و انکلتزه آراسنده کی رقابتدن ال کوزل استفاده ایدن بر ملت ، بر حکومت وارسه اوده افغانستاندر .

فقط ۹۰۷ ده انکلتزه ایله روسیه آراسنده آسیا ممالک اسلامیه سنک و ایران یابلارینک تقسیماتی ایچون وجوده کلان ائتلاف و مقارنتی افغانستان کورونجه انکلتزه ایله شمده یه قدر جاری اولان مسلکی و سیاستی دکشدرمک مجبوریتی حس ایتمشدر . انکلتزدنک افغانستانک عدوا کبری اولان روسیه ایله ائتلاف ایتسی ، بخصوص عالم اسلامی تدریجی بر صورتده یونمق ایچون دست بدست وفاو اولمی افغانستانک انکلتزه قارشو تنفرینی موجب اولمشدر . چونکه

انکلتزه - روسیه رقابتی افغانستان سعادتسیدر . بو رقابت اوزته دن قالدینی کی افغانستان تحت تهلکده قاله جقدر ایشته بوکون افغانیلر بر امر و قارشو سنده بولندقلرندن انکلتزه ایله اولان سیاستلری ده متحول اولمشدر .

ایشته بو کرکنلکی سردار اعظمک بیانات علینه سی آچقندن آچینه اظهار ایتمشدر . اوله بیانات که بالمعموم افغانستان نامنه سرد ایدمش همده آسیاده انکلتزه ناشر افکاری اولان بر غزیه درج اولمشدر . اوبیانات که عالم اسلام تقسیم ایدیلرسه افغانستان قطعاً لایق قالمیه جغنی ، داهی شهیر عبدالرحمن خانک وصیتدن انحراف ایدمیدجکی بیلدیریوردی . چونکه او داهی مرحومک بتون املر ، بتون حسیاتی مسلمانیلرک ، تحادی ، مسلمانیلرک یکدیگرینه دائماً ظهیر اولمیری ، ال اله ویره رک اتحاد ، اتفاق ایتلری ایدی . فقط بو امانه کنندیسی عمرنده نائل اولمیه جغنی بیلدیکندن احفاد و اولادینه وصیت ایتمش و بونک وجوده کلسی ایچون غیرت ایتلرینی تنیه ایتمش ، فقط بو یوم مقدسه نائل اولمق و یایدار اولمسه چالشق مطلقا علمه ، معارف ، قوته و ترقیات مدنییه وابسته اولدیغنی ادراک ایتدیکندن اولا بونلرک تعمیمیه غیرت اولمسنی توصیه ، ایلمشدر . بونکله برابر افغانستانک تعالی و ترقیاتی عثمانی و ایران قرده شلرینک احوالندن بیکانه بر صورتده اولماسنی توصیه و افغانستانک استقلالی ، شانی شرفی ، مقدس مقصدی یالکز عثمانی و ایران دولتلرینک وجودیه قائم اوله جغنی بالدفعات آکلامش و : « بز انکلتزه ایله ایتدیکنم معااهده موجبجه خارجاً هیچ بر دولت ایله ادامه مناسبات ایدمیه جک ایسه کده عثمانی و ایران دولتری ایله دیناً ، سیاستاً ، موقعاً مربوط بولندیغمن دن بودولتلدن برینک تحت تهلکده قالمسی نرم تحت تهلکده قالمه منر دیمک اولدیغندن ، بویه بر تهلکده ظهورنده ، افغانستانک معااهده طانیمه منسی حفظ اسلامیت واستقلالیت نقطه نظرندن فرضدر » دیمشدر .

بونکچون بوکون افغانستان ایران قرداشنک هر درلو احوالنه لایق قالمیه جقدر . ایشته بو اون دردنجی عصرده باشلایان اتحاد اسلام نمونه لریدر . اخوت غلیانلریدر . اسلامک شوکت مستقبه سنی تشریدر . بو اوچیوز الی ملیون افراد بشردن تشکل ایله قریباً طلوع ایده جک اولان شمس اتحادک صبا حیدر .

نور علی زاده

غیاث الدین حسنی

دار الخلافه العالمیه ده ، صراط مستقیم ، جریده معتبره سی

مدیر یکنه

محترم اقندم

لوندرده بر جامع شریف انشاسی تصویرینک اون اون بش سنه دنبری اره صره اورته یه قونیلدینی معلوم عالیلری اولوب حتی